

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति (कार्य संचालन) कार्यविधि,
२०८०

नाम्खा गाउँपालिका

याल्वाङ

[Red signature]

मेम बहादुर गमा

प्रमाणिकरण मिति : २०८० ९ १० गजपत्रमा

पक्राणित मिति: ०८० ९ ११

प्रस्तावना : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ को उपदफा (१) मा गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको व्यवस्था र उपदफा (२) मा सो समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरेको छ ।

गाउँपालिकामा रहेको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले नाकको सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण गर्ने, आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्ने, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावलाई विषय क्षेत्रगत रूपमा बाँडफाँड गरी सोको प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गर्ने लगायतका कार्यहरू सम्पादन गर्ने, समितिका बैठकहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने, समितिको काम कारवाहीलाई प्रभावकारी र परिणाममुखी बनाउन वार्षिकीय भागकोले नाम्खा गाउँपालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा ६७ को उपदफा (३) बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको कार्य संचालन) कार्यविधि, २०७७ बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) छ । यो कार्यविधिको नाम "बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति (कार्य संचालन) कार्यविधि, २०८०" रहने छ । यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा:

(क) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "गाउँपालिका" भन्नाले नाम्खा गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "समिति" भन्नाले ऐनको दफा ६७ बमोजिम गठन हुने बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

घ) "संयोजक" भन्नाले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "पदाधिकारी" भन्नाले समितिका सदस्यहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

च) "दिग्दर्शन" भन्नाले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय तहलाई सहजिकरण गर्ने उद्देश्यले तयार गरेको स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जित) लाई सम्झनु पर्दछ ।

झ) "सदस्य सचिव" भन्नाले समितिका सदस्य सचिवलाई सम्झनु पर्दछ ।

(Signature)

रेम बहादुर तामा
सदस्य

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका कार्यक्षेत्र

३. समितिको कार्यक्षेत्र: (१) समितिको कार्य क्षेत्र ऐनको दफा ६७ को उपदफा (२) मा उल्लेखित कामका श्रृतिगत देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) आवधिक योजना, विषय क्षेत्रका नीति तथा रणनीतिक योजनाको सूचकसंग तालमेल हुने गरी वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने।

(ख) समितिले स्थानीय सम्भाव्यता र आवश्यकता अनुसार रणनीतिक, विषय क्षेत्रगत विकास योजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने।

(ग) योजना तर्जुमा प्रक्रिया पुरा गरी निर्धारित अवधामा वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने।

(घ) वार्षिक योजना तर्जुमाका देहाय बमोजिमका ७ वटा चरण मध्ये क्रमशः तेस्रो, चौथो र पाँचौ चरणका कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्ने।

(१) बजेटको पूर्व तयारी

(२) स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण

(३) वस्ती तहका योजना छनौट

(४) वडा तहमा योजना छनौट तथा प्राथमिकीकरण

(५) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

(६) कार्यपालिकाबाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति

(७) सभाबाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति

(८) सहभागितामूलक विधिबाट र मापदण्ड बमोजिमको प्रार्यामकताका आधारमा योजना छनौट गर्ने।

(च) वितरणमुखी भन्दा दीर्घकालीन महत्वका र बृहत योजनाहरू छनौट गर्ने।

(छ) वस्ती वा टोलस्तरबाट माग संकलन, प्राथमिकीकरण तथा छनौट सम्बन्धी कार्य गर्ने।

(ज) वडास्तरमा प्राथमिकरण निर्धारण गर्ने

(फ) सबै (५ वटा) विषयगत समितिहरूलाई कृयाशिल गराई प्राप्त बजेट सीमा बमोजिम क्षेत्रगत योजनाहरूको प्रार्यामिकीकरण गरी समितिमा पेश गर्न आवश्यक सहजिकरण गर्ने।

(ज) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा २४ (३) बमोजिमका प्रार्यामिकताका आधारमा मात्र योजना छनौट र प्राथमिकीकरण गर्ने।

(ट) ऐनको दफा २५ बमोजिम स्थानीय तहसंग समन्वय गरी कार्य गतुपने गैरसरकारी सघ समस्या, उपभोक्ता समिति, सहकारी सस्था लगायतका सामाजिक तथा सामुदायिक सघ सस्थासंग आवश्यक समन्वय गरेर ति सघ समस्याहरूको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटलाई गाउँपालिकाको नीति, कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गर्ने।

(ठ) योजना प्राथमिकीकरणका विधि र प्रक्रिया पारदर्शी बनाउने।

(Handwritten signature)

प्रेम बहादुर लामा
सचिव

४. कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद ३

समितिका पदाधिकारीहरूको भूमिका

४. समितिको संयोजकको भूमिका: (१) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको मुख्य भूमिका देहाय अनुसार रहनेछ ।

(क) समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्ने,

(ख) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धमा अध्यक्ष र कार्यपालिकासँग आवश्यक परामर्श गर्ने,

(ग) सदस्य सचिवसँगको परामर्शमा समितिको बैठकको मिति तथा समय तोक्ने,

(घ) बैठकको सम्भावित कार्यसूची तय गर्ने,

(ङ) विषयगत समितिहरूको कृयाशिलताको लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,

(च) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको कार्यक्षेत्रमा पर्ने सम्पूर्ण कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यसम्पादनको लागि नेतृत्व प्रदान गर्ने,

(छ) अध्यक्ष, कार्यपालिका वा समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

५. समितिका सदस्यहरूको भूमिका: (१) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्यहरूको मुख्य भूमिका देहाय अनुसार रहनेछ ।

(क) विषयगत समितिको संयोजकले नेतृत्व गरेका समितिको सदस्यको रूपमा बैठकमा सहभागि हुने,

(ख) सम्बन्धित शाखाहरूको समन्वयमा आफ्नो विषयगत क्षेत्रको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको मस्यौदा गरी समितिमा पेश गर्ने,

(ग) आफ्नो विषयगत क्षेत्रको लागि स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट प्राप्त बजेट सीमा भित्र रही बस्ने तथा बढा तहबाट प्रार्थमिककरण भै आएका आयोजना तथा कार्यक्रमलाई समायोजन गरी समितिको बैठकमा पेश गर्ने,

(घ) आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा पर्ने नीति तथा कानून तर्जुमा गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने,

(ङ) स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट मध्ये आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा परेका नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कार्यपालिका र सम्बन्धित शाखासँग आवश्यक समन्वय गर्ने,

(च) दिग्दर्शन र समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

६. समितिको सदस्य सचिवको भूमिका: (१) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको सदस्य सचिवको मुख्य भूमिका देहाय अनुसार रहनेछ ।

(क) समितिको सचिव भई सचिवालय सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यक जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने,

(ख) संयोजकसँगको समन्वयमा बैठकको कार्यसूची तयार गर्ने, प्रस्ताव तयार गर्ने र सदस्यहरूलाई पत्राचार गर्ने,

(ग) विषयगत शाखाहरूसँगको समन्वयमा सूचना तथा तथ्यांकहरूको सकलन, विश्लेषण गरी समितिको बैठकमा पेश गर्ने,

बहादुर लामा
सचिव

- (घ) विषयगत समितिहरूबाट प्राप्त क्षेत्रगत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको प्राथमिकतालाई एकीकृत गरी समितिको बैठकमा पेश गर्ने,
- (ङ) समितिका स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यपालिकामा पेश गर्ने प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- (च) समितिको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- (छ) दिग्दर्शन र समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद ४

समितिको न्यूनतम बैठक र समयतालिका, बैठकको सम्भावित कार्यसूची तथा बैठक सम्बन्धी कार्यविधि

७. समितिको बैठक : समितिले एक आर्थिक वर्ष (श्रावण देखि आषाढ) भित्र सामान्यतया ४ वटा बैठक गनुपर्नेछ । समितिको न्यूनतम बैठक संख्या र समय तालिका देहाय अनुसार हुनेछ ।

क्र.सं.	बैठक संख्या	बैठकको सम्भावित	बैठकको सम्भावित कार्यसूची
१	बैठक संख्या १	बैशाख १५ गते भित्र	कार्यविधिको दफा ८ मा उल्लेख भए बमोजिम
२	बैठक संख्या २	जेठ २० गते भित्र	कार्यविधिको दफा ९ मा उल्लेख भए बमोजिम
३	बैठक संख्या ३	आषाढ ५ गते भित्र	कार्यविधिको दफा १० मा उल्लेख भए बमोजिम
४	बैठक संख्या ३	पौष मसान्त भित्र	कार्यविधिको दफा ११ मा उल्लेख भए बमोजिम

८. पहिलो बैठकको सम्भावित कार्यसूची (एजेण्डा):

- (१) समिति सयोजकले सदस्य-सचिव समेतको परामर्शमा बैठकको प्रस्तावित कार्यसूची तयार गनुपर्नेछ । उक्त बैठकको सम्भावित कार्यसूचीहरू देहाय अनुसार हुनसक्ने छन :
- (क) चालु आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रम, आयोजनाहरूको प्रगति समिक्षाका लागि विषयगत समितिबाट प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- (ख) श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले तयार गरेको श्रोत अनुमान, श्रोत बाँडफाँट, प्राथमिकीकरणका आधार तथा मार्गदर्शनको पुनरावलोकन गर्ने,
- (ग) गाउँपालिकाको आवधिक योजना तयार भएको भए सो योजनाले ईगित गरेका लक्ष्य, उद्देश्य, प्राथमिकताका कार्यक्रम/आयोजनाहरूको पुनरावलोकन गर्ने,
- (घ) गाउँ कार्यपालिकामा विषयगत समितिहरू गठन नभएको अवस्थामा अध्यक्षको परामर्शमा विषयगत समितिहरू गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्नका लागि प्रस्ताव तयारीको लागि जिम्मेवार पदाधिकारी/कर्मचारी तोक्री कार्यपालिकामा छलफल तथा निर्णयका लागि पेश गर्ने,
- (ङ) गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार भएको भए वा उपलब्ध तथ्याङ्क एवं सूचनाका आधारमा विषय क्षेत्रगत वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धित शाखा प्रमुखहरूलाई निर्देशन दिने,
- (च) विषय क्षेत्रगत रूपमा वर्गीकरण गरी पेश भएका क्षेत्रगत नीति, कार्यक्रम, आयोजना तथा बजेट सम्बन्धित विषयगत समितिमा छलफल तथा प्रस्तावका लागि पठाउनु पर्नेछ ।
- (छ) बस्ती तथा वडाबाट योजना छनौट तथा प्राथमिकताको लागि कार्यतालिका तथा जिम्मेवारी तालिका र आवश्यक सहजिकरण गर्ने,

(Handwritten signature)

बहादुर लामा
अध्यक्ष

(ज) आवश्यकता अनुसार अन्य ।

(९) दोश्रो बैठकको सम्भावित कार्यसूची

- (क) बस्तीस्तर र वडा समितिहरूबाट प्राथमिकीकरण भई आएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत गर्ने,
- (ख) एकीकृत गरिएको आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई श्रान्त अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले दिइएको वजेट सीमाभित्र रही आयोजना तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गरि पुनः पेश गर्ने दिग्दर्शनले ताकेको पाचवटा विषयगत समितिलाई विवरण उपलब्ध गराउने,
- (ग) विषयगत समितिहरूले प्राथमिकता क्रम अनुसार तयार गरेका प्रस्तावहरूलाई समितिले दिग्दर्शनको अनुसूची ४ (क) र (ख) अनुसार एकीकरण गर्ने । यी कार्य सम्बन्धित विषयगत समितिका सदस्य सचिवको सहयोगमा वजेट तथा कार्यक्रम तजुमा समितिका सदस्य-सचिवले गर्ने ।
- (घ) विषयगत समितिले निर्धारित वजेट सीमा भित्र रही कार्यक्रम आयोजनाको प्राथमिकीकरण, वडागत विभाजन, वडास्तरीय र गाउँपालिकास्तरीय गौरवका आयोजना, बहुवर्षीय आयोजनाहरूको बर्गीकरण गर्नुपर्नेछ । आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू तथा प्राथमिकता निर्धारण फाराम स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा वजेट तजुमा दिग्दर्शन, २०७४ को अनुसूची ३ (क) र (ख) अनुसार तयार गर्नुपर्नेछ ।

(ड) आवश्यकता अनुसार अन्य ।

(१०) तेस्रो बैठकको सम्भावित कार्यसूची

- (क) विषयगत समितिहरूबाट प्राथमिकरण गरी समितिमा प्राप्त नीति, कार्यक्रम र वजेटलाई एकीकृत गरी प्राथमिकीकरण गर्ने,
- (ख) वजेट तथा कार्यक्रम तजुमा समितिले श्रान्त अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिको मागदर्शन, राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस, विषयगत समितिबाट पेश भएका प्रस्ताव तथा अन्य अध्ययन प्रतिवेदनका आधारमा गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षका लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूको मस्यौदा तयार गरी बैठकमा छलफल गरी अनुमोदन गर्ने ।
- (ग) विषयगत समितिहरूले गैसस, सहकारी संस्था, सामाजिक संघ संस्थाहरू तथा उपभोक्ता समिति, टोल सुधार संस्थाहरूले आफ्नो श्रोतबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरू समेत विषयगत योजनाको रूपमा समावेश गर्ने ।
- (घ) स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा वजेट तजुमा दिग्दर्शन, २०७४ को अनुसूची ४ (क) र (ख) अनुसार एकीकृत गरिएको कार्यक्रम, आयोजना तथा वजेट समितिको सदस्य-सचिवले बैठकमा प्रस्तुत गरी छलफलद्वारा आवश्यक परिमार्जन सहित अनुमोदन गराउने ।
- (ड) समितिले आगामी आ.व.को प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा वजेट तयार भएपछि दिग्दर्शनको अनुसूची ५ वमोजिमको ढाँचामा गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (च) समितिले प्रस्तावित वजेट तथा कार्यक्रम गाउँ कार्यपालिकामा स्वीकृतिका लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (छ) गाउँसभामा पेश गर्ने आगामी आ.व.को नीति तथा कार्यक्रम र वजेटको पूर्ण विवरण सहितको प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,
- (ज) आवश्यकता अनुसार अन्य कार्यहरू ।

५

म बहादुर लामा
अध्यक्ष

११ चौथो बैठकको सम्भावित कार्यसूची

- क) चालु आ व को लागि स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयनको स्थितिको समीक्षा गर्ने,
- ख) समितिका आधारमा गाउँसभाको हिउँदे अधिवेशनमा संशोधन गर्नुपर्ने नीति, तथा कार्यक्रम र बजेटलाई विधायकको रूपमा संशोधन गर्न कार्यपालिकामा प्रस्ताव लैजाने,
- ग) सम्बन्धित विषयगत समितिहरूसँगको समन्वयमा स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयन गर्ने आवश्यक पर्ने नीति, कानून तथा कार्यविधिहरू तर्जुमा गर्न आवश्यक कार्य गर्ने,
- घ) आवश्यकता अनुसार अन्य ।

१२ समितिको बैठक प्रणाली:

- १) समितिको बैठक संचालन प्रणाली देहाय बमोजिम हुनेछ:
- क) समितिको बैठक समितिका संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्ने छ,
- ख) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको संयोजकले गर्नेछ, र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरूमध्येबाट जेष्ठ सदस्यले गर्नेछ,
- ग) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाका सदस्य, शाखा प्रमुख तथा विषय विज्ञहरूलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ,
- घ) समितिको बैठकको निर्णय सर्वसम्मत प्रणालीबाट पारित हुनेछ, यदि सर्वसम्मत हुन नसकेमा बहुमत प्रणालीबाट पारित गरिनेछ,
- ङ) समितिको बैठकको निर्णय समितिका सदस्य सचिवबाट प्रमाणित गरिनेछ ।

परिच्छेद: ५

बजेट तर्जुमा समिति गठन

१३. बजेट तर्जुमा समिति गठन: १। स्थानीय सरकार सन्चालन ऐनको दफा ३७ बमोजिम गठन हुने बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको गठन गर्नुपर्ने छ ।

२। गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न देहाय बमोजिम बजेट तर्जुमा समितिको गठन हुने छ ।

क) उपाध्यक्ष - संयोजक

ख) विषयगत क्षेत्र हेर्ने गाउँपालिकाका सदस्यहरू - सदस्य

ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य

घ) योजना शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

३। विषयगत समिति सन्चालन कार्यविधि २०७९ को अनुसूची २, दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिम गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमाको कार्य सहज गर्न देहाय बमोजिमको बडाध्यक्षको संयोजकत्वमा प्रत्येक विषय क्षेत्रगत उपसमितिको गठन गरिने छ ।

(Signature)

प्रेम बहादुर ज्ञाना
उपमहानिर्वाहक

परिच्छेद ६

विविध

१४. सहयोग गर्नुपर्ने: (१) गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तर्जुमा गर्ने गाउँपालिका स्तरका राजनीतिक दल, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, सामाजिक सघ संस्था, गैर सरकारी संस्था, उपभोक्ता समितिले सहयोग गर्नुपर्नेछ।
- (२) गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तर्जुमा गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले सम्बन्धित विज्ञ तथा परामर्शदाता परिचालन गर्ने सक्नेछ।
- (३) समितिले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने भन्ने दममा अन्य गाउँ कार्यपालिकाको प्रतिनिधि आमन्त्रण गर्ने सक्नेछ।
१५. बैठक भत्ता: (१) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति तथा विषयगत समितिका पदाधिकारीहरूलाई बैठकमा उपस्थान अनुसार नियमानुसार बैठक भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ।
- (२) समितिका पदाधिकारी बाहेक अन्य आमन्त्रित तथा कर्मचारीहरूलाई बैठकमा भाग लिएको दिनको आधारमा समितिका पदाधिकारीले पाउने दर बराबर नै बैठक भत्ता प्रदान गरिनेछ।
१६. उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सकिने: (१) समितिले गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा प्रकृया र बजेट निर्माणसँग सम्बन्धित कुनै विषय वा क्षेत्र सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न आवश्यक ठानेमा उप-समिति वा कार्यदल गठन गर्न सकिनेछ।
- (२) यसरी गठन हुने उपसमिति वा कार्यदलको कार्य विवरण, सेवा शर्त सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था समितिको सिफारिसमा गाउँकार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ।
१७. बैठकको निर्णय प्रमाणिकरण र अभिलेख: (१) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले समितिको बैठकहरूको निर्णय संयोजक तथा सदस्य-सचिवको दस्तखत गराई अभिलेख राख्नु पर्नेछ। १७ कार्यवाहिको व्याख्या: यस कार्यवाहिको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकामा रहनेछ।
१८. प्रचलित कानूनसंग बाझिएमा: यस कार्यवाहिकामा लेखिएका कुनै कुरा प्रचलित कानूनसंग बाझिएको खण्डमा बाझिएको हदसम्म प्रचलित कानून बमोजिम नै हुनेछ।

[Signature]
प्रेम बहादुर लामा
सचिव